

Després d'un període de llargues i complexes negociacions entre les dues parts

La família d'Eugeni d'Ors cedeix el fons particular de l'autor a la Generalitat

L'arxiu conté valuosos documents, articles, cartes i manuscrits

La Generalitat s'ha quedat, després de llargues negociacions amb la família, l'arxiu personal de l'escriptor i pensador Eugeni d'Ors. El fons conté documents de tota classe, com cartes, articles, retalls de premsa i manuscrits d'algunes obres inèdites. La cessió va ser aprovada a començaments d'estiu. Sembla que el valor d'aquest fons, ara ja públic, és molt gran per als estudiosos. De tota manera, encara no s'ha enllestit el primer inventari de l'arxiu.

AVUI
BARCELONA

La Generalitat ha arribat a un acord amb els fills de l'escriptor i pensador català Eugeni d'Ors per la cessió del fons i l'arxiu de l'autor a la institució catalana. La cessió, que va ser aprovada a començaments d'estiu, ha estat possible després de llargues i complexes negociacions, segons ha pogut saber l'AVUI.

Les converses han tingut lloc entre, per part de l'escriptor, el metge i fill segon del pensador català, Juan Pablo d'Ors Pérez-Peix, i l'assessor especial de Jordi Pujol per a qüestions històriques i culturals, Albert Manent, per part de la Generalitat. També hi han participat Enric Jordi i Manuel Rucabado, els pares dels quals eren molt amics d'Eugeni d'Ors, *Xènius*. La correspondència de Ramon Rucabado, coetani de l'escriptor, amb *Xènius* és en vies de publicació.

L'arxiu que ha arribat ja a una de les dependències de la Generalitat, des de Madrid i Vilanova i la Geltrú, vila on va morir l'escriptor, consta de 33 caixes que contenen un material molt ric, heterogeni, i de vegades, barrejat. Uns tècnics estan enllestint un primer inventari.

Tot i que encara, doncs, no es pot fer una valoració exacta del fons documental, és probable que en l'arxiu hi hagi més de dues mil cartes rebudes per Eugeni d'Ors i còpies d'alguns centenars de les que ell enviava als seus amics i corresponents. Noms com Xavier Nogués, Salvador Dalí, Azorín, Joaquim Sunyer, Antonio Maura, Josep Maria Capdevila, Antoni Tàpies, Dionisio Ridruejo, Josep Maria de Sagarra, Oriol Bohigas, Ramon Serrano Suñer, Ricard Opisso, Andreu Nin, Guillem Díaz-Plaja, entre molts d'altres, figuren entre els que mantenen més o menys correspondència amb el filòsof. Per exemple, hi ha una

carta de Dalí en què el pintor anuncia a d'Ors la seva alegria per una pròxima visita. De tota manera, hi ha llacunes epistolars del període català perquè la família no tenia a les seves mans la totalitat de la correspondència.

Una ullada superficial al valuós arxiu revela l'atenció que *Xènius* dedicava a la seva pròpia obra, ja que hi conservava textos manuscrits o mecanografiats de llibres ja publicats, com, entre d'altres, *Glossari 1918, 50 años de pintura catalana* (inèdit), *La verdadera historia de Lidia de Cadaqués, Introducción a la vie angélique* i *La ciencia de la cultura*. Quant als escrits, a més, en bona part inèdits, s'hi troben conferències, ponències a congressos, pròlegs, versos i sentències. Els materials aplegats són de prop del 1920 fins a l'any de la seva mort, el 1954.

En l'apartat dels papers que guardava d'Ors hi ha moltes gloses de *La Veu de Catalunya, El Día Gráfico, ABC, La Vanguardia* i *Arriba*, entre d'altres. Curiosament, amb la còpia dels originals, on es troben esmenes, sovint hi ha el text ja publicat. Les *Glosas radiofónicas* (1946-1953) són força desco-negudes i estrictament inèdites.

Eugeni d'Ors conservava igualment opuscles i extractes de revistes que no es troben amb freqüència a les obres completes, al costat d'una abundant quantitat d'entrevistes amb ell, al llarg de quaranta anys. També hi ha retalls de premsa —una bona part en francès— que glossen o analitzen des de tots els angles l'obra orsiana.

Un capítol especial mereix la documentació de quan va ser director general de Belles Arts, durant la Guerra Civil. A l'arxiu figuren els documents i gestions oficials per recuperar fons del museu del Prado, o també aquelles obres d'art que la Generalitat havia dut a França per salvar-les dels atzars de la guerra. Pel que fa al material

Estimadíssim amic
Santoni Torrella i Don Alberto
Puig me han anunciat
la seva visita - l'espero
contentíssim al moment que
me comoda i sigui, diguem,
quan pensa venir a Port Lligat?
Un fort abraçament
de l'Ors 1953

Dia 23 de septiembre de 1934
*Aquí, no hay nada que ver,
porque un barquero que había
tomado la vela y se fue*

Dos documents del fons particular d'Eugeni d'Ors. A dalt, una carta de Dalí mostrant la seva alegria per la visita a Portlligat de l'escriptor. A baix, un dibuix i uns versos d'Eugeni d'Ors

més personal de l'arxiu, cal esmentar papers familiars, documentació de quan l'escriptor era estudiant, fotografies (algunes d'elles inèdites), programes i felicitacions.

Abans que acabi l'any 89, es preveu un acte al Palau de la Generalitat en què el president Pujol agrairà a la família d'Eugeni d'Ors la donació del fons personal del pensador.

Eugeni d'Ors va néixer a Barcelona

l'any 1881. Va estudiar dret a Barcelona i es va doctorar a Madrid. Amb el pseudònim de *Xènius* va col·laborar en diverses publicacions catalanes però la fama li va venir per les seves col·laboracions a partir del 1906 en el *Glossari de La Veu de Catalunya*, una columna on feia comentaris culturals i polítics que apareixeria fins al 1921. Va elaborar la teoria estètica del que va ser el noucentisme literari i artístic.

Amb la sèrie 'R'dam TV'

Aleydis Rispa guanya la Mostra Foto Jove de la Biennal d'Art de Barcelona 1989

I.A.
BARCELONA

Aleydis Rispa, de 25 anys, ha estat la guanyadora de la VI Mostra Foto Jove de la Biennal de Barcelona, amb una sèrie d'obres titulada *R'dam TV*. Segons va explicar la fotògrafa a aquest diari "he volgut inventar un món paral·lel basat en l'estètica nocturna". El treball que ha presentat a la Biennal està realitzat en dues fases: primer va fer diapositives de temàtica urbana i nocturna, i després va realitzar tot un seguit de muntatges on va projectar les diapositives a sobre, i va tornar a fer unes fotografies que són les que ha presentat.

Els altres quatre seleccionats per la mostra oberta són Ramon David, Paco Freire, Gabriel Lacomba i Margarita Musach. La guanyadora Aleydis Rispa va néixer a Sort el 1964 i és llicenciada en Belles Arts. Anteriorment ja havia mostrat el seu recull *Retrats* a la Casa de Caritat de Barcelona i havia realitzat una exposició individual a l'Aula de Cultura la Florida, de l'Hospitalet. El jurat que li ha concedit el premi estava format per Colita, Manel Esclusa, Rosalind Williams i Alan Dougla.

Tots els artistes seleccionats han utilitzat el blanc i negre per a la seva obra. Això, segons Manel Esclusa, fotògraf i organitzador del certamen, es deu al fet que "el blanc i negre permet més abstracció de la realitat". Precisa-ment, les obres fotogràfiques de la Biennal d'enguany mostren, en major o menor grau, un intent de defugir la realitat, alhora que experimenten amb els processos tècnics. Per Esclusa, "la fotografia simplement és la imatge que es crea a partir d'una emulsió sensible de llum", i a partir d'aquí hi val tot. També s'expressa en els mateixos termes Margarita Musach, que en el seu treball sobre les flors ha volgut fugir de la realitat diària per anar cap a una altra imatge "tan real com la primera" —afirma Musach— realitzada gràcies al procés fotogràfic "que simplement consisteix a deixar o no deixar passar la llum".

Els artistes convidats d'aquesta edició eren Josep Batlle, Vari Caramés i Íñigo Royo (Espanya); Achim Bitter (Alemanya Federal); Dirk Bräckman (Bèlgica); Henry Lewis i Xavier Navatte (França); i Erwin Olaf (Països Baixos).